

dosarul nr. 2r-784/18

instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Jud: C. Vîrlan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: M. Moraru, S. Iorgov, E. Clim)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Alexandru Mițul,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mițul împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Societății pe Acțiuni „Moldovagaz, Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la anularea actelor, efectuarea controlului, obligarea elaborării proiectelor de modificare a Legilor cu privire la salarizare, pensii, ajutoare sociale, indemnizații, Bugetul Național, majorarea cuantumului salariilor minime, pensiilor minime, ajutoarelor sociale și indemnizațiilor,

împotriva încheierii din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexandru Mițul, fiindu-i acordat termen apelantului pentru prezentarea apelului motivat și împotriva încheierii din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Alexandru Mițul,

c o n s t a t ă :

La 4 mai 2016, Alexandru Mițul a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Societății pe Acțiuni „Moldovagaz, Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la anularea actelor, efectuarea controlului, obligarea elaborării proiectelor de modificare a Legilor cu privire la salarizare, pensii, ajutoare sociale, indemnizații, Bugetul National, majorarea cuantumului salariilor minime, pensiilor minime, ajutoarelor sociale și indemnizațiilor.

Solicită Alexandru Mițcu: anularea hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică din 18 iulie 2015 cu privire la majorarea tarifelor pentru energie electrică și gaz natural;

obligarea Ministerului Finanțelor să efectueze controale economico-financiare tematice la Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”, structurile acesteia și la intermediarii, care sunt implicați în transportarea și livrarea gazelor naturale la Întreprinderea cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, Societatea pe Acțiuni „RED Nord”, la transportatorii de energie electrică și la intermediari, privind salarizarea administratorilor și 100 % a colaboratorilor tuturor acestor agenți economici, implicați în cumpărarea, livrarea, transportarea, furnizarea energiei electrice și gazelor naturale;

obligarea Ministerului Economiei să efectueze un control de specialitate cu implicarea experților din Uniunea Europeană la toți agenți economici, implicați la cumpărarea transportarea, livrarea, furnizarea energiei electrice și gazelor naturale, privind eficiența gestionării acestora, inclusiv statele de administrare și salariile de facto achitate, cu efectuarea controlului calculării acestor salarii;

obligarea Ministerului Finanțelor să efectueze un control economico-financiar tematic la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu privire la calcularea și achitarea salariilor și legalitatea acestor salarii în comparație cu legislația în vigoare;

numirea unei expertize tehnico-chimice a gazelor naturale, care intră în rețeaua de transportare a gazelor și a gazelor naturale care se furnizează consumatorilor finali privind corespunderea acestora la cerințele Standardelor Naționale și Internaționale;

numirea unei expertize tehnice cu implicarea experților din Uniunea Europeană a Energiei Electrice, privind corespunderea calității energiei electrice Standardelor de referință prevăzute de contractele de vânzare-cumpărarea și Standardelor Naționale, cu energia electrică furnizată consumatorilor finali;

obligarea Ministerului de Economii, Ministerului Finanțelor, Ministerului Agriculturii, Ministerului Muncii să elaboreze proiectele de modificare a Legilor cu privire la salarizare, pensii, ajutoare sociale, indemnizații, Bugetul Național, majorând cuantumul salariilor minime, pensiilor minime, ajutoarelor sociale, indemnizațiilor egale cu minim 200% a costului minim de existență, precum și obligarea acestor Ministere să organizeze Economia Reală, Agricultură și Industria Alimentației în așa mod ca alocările la Bugetul Național să fie suficiente pentru achitarea salariilor, indemnizațiilor, ajutoarelor sociale.

Prin hotărârea din 27 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respinsă ca fiind nefondată acțiunea depusă de Alexandru Mițcu (f.d. 239-245, vol. I).

Prin încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexandru Mițcu, fiind acordat termen apelantului de până la 10 iulie 2018, ora 10, pentru prezentarea apelului cu indicarea motivelor de fapt și drept (f.d. 4-6, vol. II).

Prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandru Mițcu cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin

încheierea din 19 iunie 2018 și anume nu a prezentat cererea de apel motivată. (f.d. 27 a-30, vol. II).

La 3 august 2018, Alexandru Mițcul, prin intermediul oficiului poștal a depus recurs împotriva încheierii din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierilor contestate cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, Alexandru Mițcul, a invocat dezacordul cu încheierile contestată, considerându-le neîntemeiate și pasibile casării.

În acest sens recurentul a indicat că nu a avut posibilitate de a întocmi cererea de apel la calculator, deoarece nu dispune de surse financiare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 iulie 2018.

Astfel, recursul declarat la 3 august 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Obiectul cererii de recurs se referă la încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În cazul de față, instanța de recurs reține că la 4 mai 2016, Alexandru Mițcul a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Societății pe Acțiuni „Moldovagaz, Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la anularea actelor, efectuarea controlului, obligarea elaborării proiectelor de modificare a Legilor cu privire la salarizare, pensii, ajutoare sociale, indemnizații, Bugetul Național, majorarea cuantumului salariilor minime, pensiilor minime, ajutoarelor sociale și indemnizațiilor.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 27 februarie 2018 a respins acțiunea ca fiind nefondată (f.d. 239-245, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 2 mai 2018, Alexandru Mițcul a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 247, vol. I).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea

dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexandru Mițul, fiind acordat termen apelantului de pînă la 10 iulie 2018, ora 10, pentru prezentarea apelului cu indicarea motivelor de fapt și drept (f.d. 4-6, vol. II).

Conform scrisorii de însoțire se confirmă faptul că la 20 iunie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia încheierii din 19 iunie 2018 (f.d. 7 vol. VI).

Totodată instanța de recurs reține că încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii de apel a fost expediată și în adresa avocatului recurentului Ion Căpățînă, iar conform avizului de recepție se adeverește faptul că la 27 iunie 2018, avocatul a recepționat încheierea enunțată (f.d. 8, vol. II).

Suplimentar, instanța de recurs menționează că la 9 iulie 2018, recurentul Alexandru Mițul a depus o cerere în adresa instanței de apel, prin care a indicat că cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și drept vor fi prezentate de către avocatul Ion Căpățînă (f.d. 14, vol. II).

Colegiul judiciar remarcă că în termenul acordat, adică pînă la 10 iulie 2018, ora 10:00, recurentul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat apelul motivat, iar drept urmare, prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandru Mițul cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 19 iunie 2018 și anume nu a prezentat cererea de apel motivată. (f.d. 27 a-30, vol. II).

Din conținutul încheierii recurate rezultă că, restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței dispuse prin încheierea din 19 iunie 2018, referitor la prezentarea cererii de apel motivate.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Din această perspectivă, instanța conchide că în virtutea obligației impuse de lege, apelantul nu s-a conformat și nu a executat încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, din care considerente, instanța de recurs apreciază dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, legală și întemeiată.

În această ordine de idei Colegiul relevă că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art.110 Cod de procedură civilă, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art.113 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Astfel, motivul invocat de recurent întru argumentarea omiterii termenului stabilit de către instanța de apel, precum că din cauza sărăciei nu a avut posibilitate

de a redactat cererea de apel, nu poate fi reținut, dat fiind faptul că acest motiv nu are un suport probatoriu și, în consecință, este neîntemeiat.

În acest context, instanța de recurs conchide că recurentul s-a folosit cu rea credință de drepturile procedurale, fiind conștient de faptul că la 2 mai 2018 a depus cererea de apel nemotivată, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea apelului și anume depunerea cererii de apel motivate.

Un raționament subsidiar în susținerea acestei poziții constă în faptul că avocatul recurentului Ion Căpățînă a recepționat copia încheierii instanței de apel la 27 iunie 2018, având la dispoziție 13 zile pentru depunerea cererii de apel motivate. Astfel, avocatul Ion Căpățînă urma să presteze servicii juridice în modul corespunzător, or, potrivit, art. 75 alin. (4) din Codul de Procedură Civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009)

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Alexandru Mițcul, cu menținerea încheierii din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Alexandru Mițcul.

Se menține încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mițul împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Societății pe Acțiuni „Moldovagaz, Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată , Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la anularea actelor, efectuarea controlului, obligarea elaborării proiectelor de modificare a Legilor cu privire la salarizare, pensii, ajutoare sociale, indemnizații, Bugetul Național, majorarea cuantumului salariilor minime, pensiilor minime, ajutoarelor sociale și indemnizațiilor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu